

KLASA: 640-02/19-01/0001

URBROJ: 355-06-02-19-0004

Zagreb, 25. rujna 2019. godine

Na temelju Zaključka Akreditacijskog savjeta Agencije za znanost i visoko obrazovanje o usvajanju izmjena i dopuna Postupka inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti, donesenog na 108. sjednici, održanoj dana 17. rujna 2019., a u vezi s člankom 21. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 45/09) i člankom 2. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (Narodne novine 83/2010) te na temelju članka 22. i članka 44. stavka 2. Statuta Agencije, v. d. ravnatelja Agencije prof. dr. sc. Jasmina Havranek, dana 25. rujna 2019. godine donosi

POSTUPAK INICIJALNE AKREDITACIJE ZA OBAVLJANJE ZNANSTVENE DJELATNOSTI (Pročišćeni tekst)

UVOD

Postupak inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) na temelju članka 21. *Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* (Narodne novine 45/09; u daljnjem tekstu: *Zakon*) i članka 2. *Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice* (Narodne novine 83/2010; u daljnjem tekstu: *Pravilnik*).

Inicijalna je akreditacija postupak vanjskog vrednovanja kvalitete novih predmeta vrednovanja kojim se utvrđuje ispunjava li predmet vrednovanja nužne uvjete i standarde u postupku u kojem se donosi akreditacijska preporuka u svrhu izdavanja dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.

Postupku inicijalne akreditacije podliježu pravni subjekti koji zatraže izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti (podnositelji zahtjeva). Javni znanstveni instituti i znanstvene organizacije kojima je osnivač Republika Hrvatska mogu započeti obavljati znanstvenu djelatnost, odnosno u sudski registar upisati takvu djelatnost samo na temelju dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti. Privatna znanstvena organizacija može tražiti izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.

DOKUMENTI

U postupku inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti koriste se sljedeći dokumenti:

1. *Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*

2. Pravilnik o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice
3. Obrazac za dostavu podataka i dokaza uz zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti
4. Obrazac: izvješće stručnog povjerenstva u postupku inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti.

ZAHTJEV

Zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti podnosi se Ministarstvu znanosti i obrazovanja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Zahtjev mora sadržavati:

1. osnivački akt
2. elaborat o obavljanju znanstvene djelatnosti koji sadrži višegodišnji strateški program znanstvenih istraživanja u znanstvenom području za koje se traži izdavanje dopusnice, najmanje jednu recenziju strateškog programa znanstvenih istraživanja neovisnoga znanstvenika (recenzenta) koji nije u sukobu interesa, što potvrđuju pisanom izjavom znanstvenoj organizaciji te navedena znanstvena područja (jedno ili više) za koje se traži dopusnica
3. dokaze o odgovarajućem prostoru i opremi za provedbu strateškog programa znanstvenih istraživanja
4. dokaze o osiguranom potrebnom broju znanstvenika izabranih u odgovarajuće znanstveno zvanje, radi provedbe predloženoga strateškog programa znanstvenih istraživanja
5. dokaze o osiguranim potrebnim sredstvima za rad znanstvene organizacije.

Podaci i dokazi uz zahtjev dostavljaju se na odgovarajućem obrascu koji utvrđuje Agencija (Obrazac za dostavu podataka i dokaza uz zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti) i koji je dostupan na mrežnim stranicama Agencije. Zahtjev s dokumentacijom prema propisanom obrascu dostavlja se u tiskanom i elektroničkom obliku na hrvatskom jeziku.

Ministarstvo provjerava urednost zaprimljenog zahtjeva te, ako je zahtjev uredan, prosljeđuje ga Agenciji u roku od 15 dana od zaprimljenog zahtjeva.* Nakon što zaprimi zahtjev predlagatelja, Agencija u pravilu u roku od 8 dana* pokreće postupak utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti tako da Akreditacijski savjet Agencije imenuje stručno povjerenstvo. Utvrdi li nedostatke u zahtjevu, odnosno u dostavljenoj dokumentaciji (primjerice, podaci i dokazi su nepotpuni i manjkavi ili nisu dostavljeni prema uputama i na propisanom obrascu), Agencija će o tome obavijestiti predlagatelja te zatražiti dopunu ili doradu zahtjeva i dodatne dokumentacije prije pokretanja postupka. Ako Akreditacijski savjet Agencije imenuje članove stručnog povjerenstva koji ne govore hrvatski jezik, Agencija će od predlagača zatražiti da dokumentaciju prevede na engleski jezik prije pokretanja postupka.

Tijekom postupka inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti, predlagatelj može u tiskanom ili elektroničkom obliku odustati od zahtjeva do donošenja mišljenja Akreditacijskog savjeta, čime se postupak provjere ispunjavanja nužnih uvjeta za obavljanje

znanstvene djelatnosti obustavlja, a Agencija o tome u tiskanom obliku obavještava Ministarstvo.

IMENOVANJE STRUČNOG POVJERENSTVA

Nakon što Akreditacijski savjet Agencije prihvati zahtjev predlagatelja, imenuju se članovi stručnog povjerenstva. Imenovano će stručno povjerenstvo provesti vrednovanje zahtjeva i dokaza ispunjenosti uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti odnosno utvrditi zadovoljava li predlagatelj nužne uvjete kvalitete određene Zakonom i Pravilnikom za obavljanje znanstvene djelatnosti.

Stručno povjerenstvo čine tri člana. Barem jedan član stručnog povjerenstva mora biti znanstvenik zaposlen na znanstvenoj ustanovi u inozemstvu. Članovi stručnih povjerenstava mogu biti osobe u znanstvenim/umjetničkim zvanjima ili istovjetnim kvalifikacijama u inozemstvu, odnosno moraju imati doktorat znanosti ili umjetnosti (ako se radi o ustanovi u umjetničkom području), biti zaposleni na znanstvenoj ustanovi kao znanstvenici, imati najmanje četiri godine iskustva rada nakon stečenog doktorata, imati uspjehe i rezultate znanstvenog rada prema međunarodnim standardima (uspjeh u kompetitivnom dobivanju sredstava za recenzirane znanstvene projekte, znanstveni radovi i njihov utjecaj). Umjesto jednog člana povjerenstva iznimno u stručno povjerenstvo može biti imenovan i jedan stručnjak iz gospodarstva ili djelatnosti usko povezane sa znanstvenom djelatnosti.

Članovi se stručnog povjerenstva izabiru:

- iz baze recenzenata koju vodi Agencija
- temeljem preporuka drugih agencija nadležnih za osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju
- izravnim kontaktiranjem potencijalnih recenzenata.

KRITERIJI ZA ODABIR STRUČNOG POVJERENSTVA

Članovi stručnog povjerenstva moraju imati odgovarajuće kompetencije u području za koje se traži dopusnica i užoj specijalizaciji znanstvenog istraživanja koje se navodi u strateškom programu znanstvenih istraživanja predlagача. Kompetencije članova stručnog povjerenstva provjerava Akreditacijski savjet. Kriteriji za odabir i imenovanje članova stručnih povjerenstava su:

- međunarodna prepoznatljivost i izvrsnost u bavljenju znanstvenom djelatnošću (nužno)
- iskustvo u vanjskim evaluacijama u znanosti i visokom obrazovanju (prednost)
- iskustvo u prijenosu znanja i tehnologija ili upravljanju znanstvenim ustanovama (prednost).

Osim gore navedenih kriterija, svi članovi moraju biti neovisni u svom radu, odnosno ne predstavljaju svoje matične institucije. Prilikom sudjelovanja u provođenju postupka inicijalne akreditacije vode se načelom nepristranosti i objektivnosti. Članovi stručnog povjerenstva ne smiju biti u sukobu interesa s vrednovanom ustanovom, odnosno:

- ne smiju imati izravne veze s predlagateljem (rodbinske, prijateljske, poslovne ili druge interesne poveznice s ustanovom ili vodstvom ustanove)

– u protekle tri godine ili u sljedećoj godini ne smiju biti zaposleni s punim ili nepunim radnim vremenom na ustanovi predlagatelja niti s njom surađivati kao vanjski suradnici, biti uključeni u projekte koje je predlagatelj vodio ili će voditi.

Članovi stručnog povjerenstva moraju jamčiti povjerljivost podataka dobivenih tijekom postupka inicijalne akreditacije te ne smiju iznositi ishode vrednovanja do konačne objave akreditacijske preporuke Agencije. Radi svega navedenog, prilikom imenovanja članovi stručnih povjerenstava potvrđuju Izjavu o povjerljivosti i izbjegavanju sukoba interesa.

Akreditacijski savjet imenuje stručno povjerenstvo na svojoj sjednici ili elektroničkim glasanjem. Agencija dostavlja Odluku o imenovanju stručnog povjerenstva predlagatelju.

Ako predlagatelj ima prigovor na sastav povjerenstva, može ga dostaviti Agenciji u roku od 7 dana* od dostavljanja Odluke. Prigovor na sastav stručnog povjerenstva smatrat će se obrazloženim ako se tiče kvalifikacija, kompetentnosti i stručnosti, nepristranosti i nepostojanju sukoba interesa te ako uključuje odgovarajuće dokaze.

Ako Akreditacijski savjet ocijeni da je prigovor opravdan, imenovat će nove članove stručnog povjerenstva.

PRIPREMA ZA POSJET

Najmanje mjesec dana prije posjeta, koordinator posjeta (zaposlenik Agencije) stručnom povjerenstvu šalje svu potrebnu dokumentaciju koja se koristi u postupku (Zahtjev predlagatelja, Obrazac, popratnu dokumentaciju propisanu obrascem, Obrazac za izradu završnog izvješća, Pravilnik, Postupak i dr.). Prije samog posjeta, stručno je povjerenstvo dužno proučiti zahtjev i pristiglu dokumentaciju te Agenciji uoči samog posjeta dostaviti svoj osvrt (nacrt završnog izvješća).

POSJET STRUČNOG POVJERENSTVA

Prije posjeta predlagatelju, svi su članovi stručnog povjerenstava dužni proći edukaciju koja ih upoznaje sa zadacima, postupkom i svrhom inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti. Posjet stručnog povjerenstva u pravilu traje 1 dan.

Najmanje tjedan dana prije posjeta, koordinator će obavijestiti predlagatelja o protokolu posjeta. Također, povjerenstvo može zatražiti i posjet knjižnici, laboratorijima, pokušalištima i ostalim prostorima.

Osim članova povjerenstva (ili dijela povjerenstva) i koordinatora (zaposlenik Agencije), u posjetu, ako je potrebno, sudjeluje i jedan zaposlenik Agencije koji ima ulogu prevoditelja (Agencija po potrebi može angažirati i vanjske prevoditelje).

U skladu s Kodeksom ponašanja Akreditacijskog savjeta, uoči, tijekom i nakon posjeta zabranjeno je davanje, odnosno primanje darova članovima stručnih povjerenstava kao i druge vrste utjecanja na članove stručnih povjerenstava i na djelatnika Agencije (koordinatora) poput pritisaka ili nagovaranja na povoljniji ili nepovoljniji tretman, izravno ili

neizravno. Nadalje, zabranjena je izravna komunikacija predlagatelja s članovima povjerenstva izvan protokola posjeta. Kodeksom ponašanja Akreditacijskog savjeta Agencije (KLASA: 114-03/10-01/0001; URBROJ: 355-01-10-1) također su definirana načela, prava i obaveze svih koji sudjeluju u postupcima vanjskih vrednovanja Agencije. Kodeksom se između ostalog propisuju sljedeće temeljne vrijednosti: nepristranost u prosudbi i transparentnost u radu, izbjegavanje sukoba interesa i privrženosti, nepotkupljivost i osuda i otklanjanje svih oblika i pokušaja korupcije. U tom smislu Agencija zajedno sa visokim učilištima i stručnim povjerenstvima osigurava uvjete u kojima se vanjska vrednovanja provode nepristrano i bez pritisa. Članovi su dužni o mogućem kršenju navedenih odredbi obavijestiti koordinatora Agencije. Koordinator je dužan obavijestiti Akreditacijski savjet koji će odlučiti o daljnjem postupanju.

Tijekom trajanja postupka, a prije donošenja akreditacijske preporuke koordinator je dužan predlagatelju pružiti informacije o tijeku postupka, ali prije donošenja akreditacijske preporuke ne smije otkrivati sadržaj recenzije, kao ni mišljenje stručnog povjerenstva i Akreditacijskog savjeta.

IZVJEŠĆE POVJERENSTVA

Nakon obavljenog posjeta, članovi stručnog povjerenstva dostavljaju Agenciji zajedničko izvješće na za to predviđenom obrascu (Izvješće stručnog povjerenstva u postupku inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti), a koje sadrži kvalitativnu i kvantitativnu procjenu ispunjenosti uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti. Svi članovi povjerenstva potpisuju izvješće ili se o prihvatanju izvješća izjašnjavaju elektroničkim putem. Članovi stručnog povjerenstva, ako žele, mogu priložiti i dodatak izvješću, odnosno vlastito izvješće.

Prije donošenja akreditacijske preporuke, Agencija završno izvješće stručnog povjerenstva upućuje predlagatelju, koji se u roku 8 dana* od dostave završnog izvješća može očitovati o njemu, iznoseći svoje primjedbe na moguće činjenične netočnosti. Akreditacijski savjet može, prema potrebi, zatražiti od članova stručnog povjerenstva mišljenje o očitovanju predlagatelja na završno izvješće. Agencija izvješće, očitovanje predlagatelja, ako je dostavljeno i moguće mišljenje članova povjerenstva na očitovanje predlagatelja, proslijeđuje Akreditacijskom savjetu koji donosi konačno stručno mišljenje.

Akreditacijski savjet Agencije za znanost i visoko obrazovanje donosi neovisno stručno mišljenje na temelju obavljenog postupka inicijalne akreditacije, a prvenstveno se vodeći izvješćem stručnog povjerenstva, očitovanjem predlagatelja (ako je dostavljeno), mišljenjem stručnog povjerenstva na dostavljeno očitovanje predlagatelja te ako je potrebno i drugom dokumentacijom predlagatelja ili Agencije, a koja je relevantna za donošenje stručnog mišljenja. Na temelju mišljenja Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku.

AKREDITACIJSKA PREPORUKA AGENCIJE

Agencija dostavlja Ministarstvu obrazloženu (pozitivnu ili negativnu) akreditacijsku preporuku za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti. Akreditacijskom preporukom Agencija preporučuje ministru nadležnom za poslove znanosti:

- izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti
- odbijanje izdavanja dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.

ODLUKA MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA ZNANOST

Na temelju pozitivne akreditacijske preporuke Agencije, Ministarstvo u roku od 8 dana* izdaje dopusnicu za obavljanje znanstvene djelatnosti.

Ako Agencija u postupku utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti donese negativnu akreditacijsku preporuku, Ministarstvo u roku od 8 dana* od dobivanja preporuke rješenjem odbija izdavanje dopusnice.

Akreditacijska se preporuka Agencije objavljuje na mrežnim stranicama Agencije.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, predlagatelj ima pravo podnijeti zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje iste znanstvene djelatnosti po isteku roka od godine dana od dana dostave rješenja.

Dopusnica i rješenje kojim se odbija izdavanje dopusnice predlagatelju upravni je akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

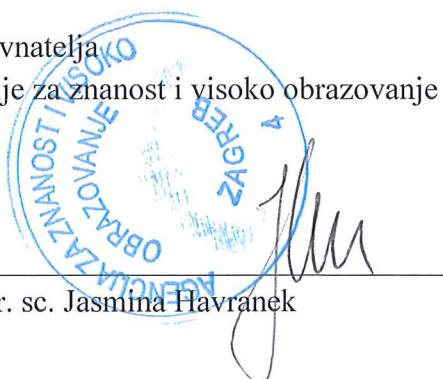
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanjem na snagu ovog Postupka, prestaje važiti Postupak inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti (KLASA.: 640-02/19-01/0001; URBROJ: 355-06-02-19-0001 od 26. veljače 2019. godine).

Ovaj Postupak stupa na snagu danom donošenja.

v. d. ravnatelja
Agencije za znanost i visoko obrazovanje

prof. dr. sc. Jasmina Havranek

*U sve rokove predviđene ovim dokumentom ne računa se razdoblje od 15.7. do 31.8. i od 24.12. do 6.1. Također, sva tiskana dokumentacija Agenciji se uz prethodni dogovor može poslati samo elektroničkim putem.